

voorzitter
en leden vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid
mailadres:

POSTADRES
Postbus 290
3830 AG Leusden
BEZOEKADRES
Larikslaan 1
3833 AM Leusden
TELEFOON
033 - 4952888
FAX
033 - 4962777
INTERNET
www.acp.nl
E-MAIL
ledencontact@acp.nl

AFDELING
Bestuur
DOORKIESNUMMER

PLAATS
Leusden
DATUM
27 september 2018

ONS KENMERK
DB/cor.uit/18.041/gk
UW KENMERK

E-MAIL
bestuur@acp.nl

BETREFT
Bijdrage politievakbond ACP aan
hoorzitting Tweede Kamer aangaande Evaluatie Politiewet commissie Kijken

Geachte voorzitter en leden van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid,

Allereerst dank dat u ons in de gelegenheid stelt om een reactie te geven op de evaluatie van de Politiewet door de commissie Kijken. Van onze kant willen wij beginnen met de constatering dat het opstellen van een evaluatie van de wet bepaald geen sinecure is geweest. Het is buitengewoon lastig gebleken om de doelen die ten grondslag hebben gelegen aan de vorming van de Nationale Politie te toetsen. Hierover is door diverse andere partijen die een reactie hebben gegeven op de evaluatie vanuit de wetenschap omstandig ingegaan.

Naast doelen op het gebied van politiewerk, in de meest brede zin van het woord, waren er ook doelen gesteld m.b.t. de beoogde verbeteringen gericht op politiemensen. Politiewerk is en blijft tenslotte voor het overgrote deel mensenwerk. We hebben het dan over zaken als vergroten van kennis, kunde, ontwikkelingsmogelijkheden en een prettige en veilige werkomgeving. In de afgelopen maanden is meer dan duidelijk geworden dat voor veel politiemensen deze doelen niet zijn gehaald. Het CAO-conflict van de afgelopen maanden heeft duidelijk gemaakt dat politiemensen constateren:

- Dat werk- en roosterdruk extreem is toegenomen;
- Dat vele teams op papier voldoende mensen zouden hebben maar dat dat in de praktijk totaal anders ligt;
- Dat de inrichting van de organisatie op vele fronten niet klopt, etc.

Dit alles heeft een zeer hoog ziekteverzuim tot gevolg. Het leidt tevens tot enorme onvrede en wantrouwen jegens de politietop, wiens afstand tot de werkvloer heeft geresulteerd in vervreemding en wederzijds onbegrip. Dit alles zet het dagelijks functioneren van de politieorganisatie onder zeer zware druk.

Als politievakbonden hebben wij geconstateerd dat politiemensen deze situatie niet langer accepteren. Het feit dat jarenlang gemaakte afspraken en gedane toezeggingen niet zijn nagekomen en het afwentelen van de problemen a.g.v. een hoge leeftijdsopbouw, ophoping van nieuwe taken en werkzaamheden, gebrekkige organisatie-inrichting en bedrijfsvoering maakt dat er een onhoudbare situatie is ontstaan. Wat ons betreft zijn de doelen die beoogd waren om ook het werk van politiemensen aantrekkelijker te maken en de mogelijkheden om hun vak verder te verbeteren niet of nauwelijks gerealiseerd.

Dit heeft er toe geleid dat de politievakbonden met hun achterban een "herstelplan" van 33 punten hebben geschreven. Uitvoering van dit plan moet in ieder geval de problemen van de korte termijn het hoofd bieden. Inmiddels is er sprake van een onderhandelingsresultaat dat wij voorleggen aan onze achterban. Cruciaal onderdeel daarvan is het betreffende "herstelplan". De Minister van J&V heeft zijn verantwoordelijkheid als korpsbeheerder hierbij wat ons betreft conform de wet opgepakt. Let wel: politiemensen vinden hun werk in veel gevallen nog steeds het mooiste werk dat er is en voeren dat met hart en ziel uit, vaak met grote gevolgen voor hun eigen gezondheid en hun privéleven. Zij verdienen het dat alle verantwoordelijken zich realiseren dat het zo niet verder kan. Zij willen hun werk iedere dag zo goed en loyaal mogelijk doen. Laten we er met elkaar voor zorgen dat dit ook mogelijk is. Politiemensen verdienen dat, maar ook de burgers die in hoge mate vertrouwen hebben in onze politiemensen die zich dagelijks inspinnen voor de veiligheid van burgers en ons land.

ROL EN POSITIE VAN DE KORPSCHIEF ALS WERKGEVER

Over de rol en positie van de korpschef als werkgever is de afgelopen 9 maanden veel te doen geweest. Dit mede a.g.v. het feit dat de korpschef een handtekening heeft gezet onder de inzet brief van de werkgever voor de CAO- onderhandelingen. Bij de vormgeving van het wetsontwerp Nationale Politie is hierover veel en nadrukkelijk gesproken. Wij verwijzen u hiervoor graag naar de verhandelingen van de Tweede en met name Eerste Kamer. In de bijdrage van prof. em. dr. C.J.F.C. Fijnaut wordt hier nadrukkelijk op ingegaan. Deze lezing en weergave onderschrijven wij tot op de dag van vandaag. In de afgelopen maanden is zoals gezegd meer dan duidelijk geworden waarom het innemen van de positie van de korpschef als werkgever in formele zin grote gevolgen heeft voor de rol en positie van de korpschef op politiemedewerkers. Als politievakbonden kunnen wij ons dan ook niet vinden in de aanbevelingen van de evaluatie commissie en de opvolging daarvan in de beleidsreactie van de Minister aan uw Kamer. Mocht het al zo zijn dat de korpschef meer ruimte zou moeten hebben binnen het stelsel dan zal dat wat ons betreft op een andere wijze gevonden moeten worden. Bij de totstandkoming van de wet is na indringende debatten juist gekozen voor beperking van deze rol en positie. Dit was destijds één van de belangrijkste aanpassingen van de wet na de behandeling in de Eerste Kamer.

ROLLEN EN POSITIES VAN POLITIEK EN BESTUURLIJKE PARTIJEN

Het is logisch dat met een dergelijk fundamentele wijziging van de Politiewet ook de rollen en posities van alle spelers ingrijpend verandert. In de evaluatie is hier veel en uitgebreid aandacht aan geschonken. Tot een eenduidige opvatting of er nu wel of niet sprake is van een "probleem" is het niet gekomen. Ook over eventuele fundamentele aanpassingen bestaat onvoldoende consensus. Ons beeld is dat alle partijen nog aan het zoeken zijn naar hun rollen en posities. Wij menen te zien dat er veel behoefte is aan een nadere uitwerking van de diverse rollen en posities binnen het nieuwe bestel. Bijvoorbeeld op het niveau van gemeenteraden is men zoekende hoe invulling te geven aan hun taak op het gebied van veiligheid en de rol van de burgemeester/wethouder daarin. Hetzelfde geldt voor het overleg op eenheidsniveau van regioburgemeester met de andere burgemeester. Wij adviseren om die reden om tot een verdere definiëring en uitwerking te komen van de rollen en posities van alle politiek en bestuurlijke partijen binnen de Politiewet.

STELSEL VAN TOEZICHT, AUDITING, ETC.

Ook aan dit thema besteedt de commissie en de Minister in zijn beleidsbrief veel aandacht. We zien dat er veel onduidelijkheid is over wat nu precies toezicht is, welke functie het vervult en past in de checks en balances in het stelsel van Nationale Politie in samenhang met die van het departement. Hetzelfde vraagstuk zien we t.a.v. control, auditing, etc. Wij vragen ons af in hoeverre de instrumenten die hiervoor nu worden ingezet cq ontwikkeld passen bij een organisatie als de politie. Dat er behoefte is aan inzage hoe de politie functioneert en presteert is wat ons betreft niet meer dan logisch. De politie zou hierin als zwaarmachtorganisatie bij uitstek verantwoording af moeten willen leggen. Hiervoor is het echter van belang om tot vormen te komen die passen bij de politie als organisatie.

Om die reden dringen wij er zeer op aan om onderzoek te doen naar de toepasselijkheid van de vele vormen van control, auditing, etc. en de oorzaak van de onderliggende problemen op te lossen die zich binnen de Nationale Politie manifesteren. Daarnaast verwijzen wij graag naar onze eerdere brief over toezicht n.a.v. de opheffing van de reviewbord ICT. *Deze brief is als bijlage bijgevoegd.*

BOA'S – INSTELLEN COMMISSIE VAN STAAT

In de evaluatie wordt nadrukkelijk stilgestaan bij de rol en toegenomen positie van de BOA. Op zichzelf bijzonder dat bij de evaluatie van de Politiewet zo pregnant wordt stilgestaan bij een andere beroepsgroep dan de beroepsgroep waar de wet over gaat. Desondanks wat ons betreft terecht om hieraan aandacht te geven. Ten tijde van de oprichting van de Nationale Politie is er een hoorzitting door uw commissie gehouden specifiek over de rol en positie van de BOA's in het publieke domein. *Onze bijdrage van destijds hebben wij als bijlage aan deze bijdrage toegevoegd.* Wij hebben naast de ontwikkeling van deze beroepsgroep als speler in het publieke domein ook gewezen op de noodzaak om fundamenteel te kijken naar het gehele "politielcomplex". In de afgelopen jaren zijn er namelijk meer en meer partijen gekomen die een rol, positie en taak hebben in de bevordering van de veiligheid. Onduidelijk is echter hoe al deze partijen zich tot elkaar verhouden en hoe vanuit de rechtstaat hun rol en positie is vormgegeven. Er is in toenemende mate sprake van overlapping van taken en verantwoordelijkheden. Wij hebben destijds opgeroepen om een commissie van Staat aan te stellen, om tot een advies te komen over hoe naar de toekomst toe het "politielcomplex" evenwichtig passend bij de rechtstaat vorm te geven. Hierbij herhalen wij deze oproep.

VOLGENDE EVALUATIE

De commissie adviseert om over een aantal jaren nog een evaluatie uit te voeren. Mocht u besluiten dat een dergelijke evaluatie wenselijk dan wel noodzakelijk is dan adviseren wij u om als Tweede Kamer tijdig een kader vast te stellen van datgene dat geëvalueerd moet worden. Wij verwijzen u hiervoor graag naar eerdere bijdrages vanuit de wetenschap, die hiervoor belangrijke richtinggevende en behartenswaardige opmerkingen hebben gemaakt.

Wij wensen u wijsheid en goede debatten toe bij de verdere behandeling van de evaluatie van de Politiewet. Indien gewenst zijn wij te allen tijde bereid om met u in gesprek te gaan over alle aspecten van deze evaluatie en het vervolg daarop.

Met vriendelijke groet,
Politievakbond ACP

Gerrit van de Kamp
voorzitter